Elhunyt dr. Komáromi László

Dr. Komáromi László elvtárs, az MSZMP Szeged városi bizottságának osztályvezetője, november 18-án, életének 38. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Munkás családból származott, a jutagyárban volt könyvelő, majd a Tudományegyetemen szerzett diplomát. 1955 óta tagja pártunknak, s ismert társadalmi munkás Szegeden. A városi pártbizottság munkatársa lett 1963-ban, osztályvezetője 1967 óta. Eredményes tevékenységéért 1966-ban a Munka Érdemrend bronz fokozatával tüntették ki.

Szerény, kötelességtudó, nagy munkabírású, szorgalmas és közvetlen elvtársként emlékezünk rá, úgy is, mint a pártbizottság pártalapszervezetének titkárára.

Dr. Komáromi László elvtársat a Szeged városi pártbizottság saját halottjának tekinti.

Temetése holnap, csütörtökön délután 3 órakor, a Belvárosi-temetőben lesz.

MSZMP
Szeged városi bizottsága

Tanulmányi versenyek

A művelődésügyi miniszter — az érdekelt szaktárcákkal és a KISZ Központi Bizottságával egyetértésben — az 1969—70-es tanévre meghirdette az országos középiskolai tanulmányi versenyt, valamint az Arany Dániel matematikai versenyt.

Az országos középiskolai tanulmányi versenyen harmadik és negyedik osztályos diákok vehetnek részt, s egy tanuló legfeljebb két tantárgyban indulhat.

Baj van az Árpádokkal

A jómúltkorában a szegedi járás falvaiban időzött *dr. Erdei* Ferenc akadémikus, a Hazafias Népfront főtitkára. Mondta is: Baj van az Árpádokkal. Mégse járja, hogy kettő is van az emlékhelyekből, történelmi feladatunk rendezni végre.

Legutóbb november 7-én Szabó Pál szubjektív riportban számolt be a Népszava hasábjain Szeged környéki utazásáról, s lehangolóan a Pusztaszeren tapasztaltakról. Lapunkban mi is szóvá tettük már ezt többször, így például Regélő Pusztaszer és Szeged bolygói (Pusztaszer) cikkeinkben.

Fekete és fehér magyarok

Kezdjük mindjárt az elején. A korabeli források Árpád népét fekete magyaroknak nevezik. Lakhelyük után a Volgát is fekete folyónak emlegetik és környékét. *Dr. László* Gyula régész-professzor feltételezései szerint a honfoglalás nem egy, hanem két szakaszban történt, vagyis a magyarság anyagi csoportja, a „fehér magyarok" 200—250 évvel megelőzték Árpádot, Árpád népét, a fekete magyarokat. Kétségtelen, hogy a magyar irodalom nagyjai sokat és sokszor foglalkoztak Pusztaszerrel. Anonymus is. Árpád vezér és vitézei hajdanán a diadalmas alpári csata után, 896-ban megpihenni a Körtvély-tó és a Gyümölcsény-erdő mellé vonultak, ahol 34 napig pihentek, s az ország ügyeit-bajait elintézték. Ezt nevezték az ősmagyarok Szernek. Törvényt tettek a közügyekben, s az örökséget megpecsételték. A 30 ezer harcos nagy távolságot járhatott be a környező vidéken és 10—12 kilométer távolságban ellephették a tájat.

Pusztaszer sorsa

A legnagyobb birtokos az antivilágban gróf Pallavicini volt. A mostani Sándorfalva, Sövényháza, Baks, Pusztaszer volt az övé, de Algyő, Tömörkény, Csanytelek területe is mind-mind grófi parancsra hallgatott. Pusztaszeren többször osztoztak. III. Károly 1733-ban Pusztaszert a mindszenti uradalmak hívének, Erdődi György grófnak adományozta. Hét évtized múltán az Erdődi-örökösök 1803-ban a birtokaikat a rajta levő terhekkel együtt eladták őrgróf Pallavicini családjának, de a család Kecskeméttel egyezségre lépett, és így Felső-Pusztaszer Kecskemété, Alsó-Pusztaszer pedig a Pallavicini családé maradt. Az ezeréves dicsőség, ünnepség keretében Szeged és Kecskemét versengett, melyik város kötelessége az emlékmű felállítása. Az országgyűlés úgy döntött, hogy Alsó-Pusztaszeren — a mai Sövényházán —, a hajdani monostor helyén állami pénzből is áldozzanak Árpád emlékének. Rivalizált a két város, s végeredményben két szobor épült, mindkettő 1896-ban.

A szoborbúcsú

A sövényházi, illetve alsó-pusztaszeri ezeréves Árpád-emlékmű felavatásához hozzájárult Pallavicini is. Ingyen rendelkezésre bocsátotta a „mesterséges halmot", és 1220 forintot adott. Az ünnepség 1896 június 27-én zajlott le. A népet szeptember első vasárnapján szoborbúcsúval „szórakoztatták", amikor a hatalmas uradalom minden dolgozóját ingyen pörkölttel vendégelték meg.

Péter László a Csongrád megyei Hírlap november 16-i számában fejtette ki véleményét a pusztaszeri Árpád-emlékkel, -emlékhelylyekkel kapcsolatban. Ő is úgy foglalt állást, hogy rendezni kell az Árpád-emlékmű és a nemzeti liget sorsát, ugyanakkor a pusztaszeri „Árpád-obeliszket" se hanyagolják el. Minden év szeptember első vasárnapján a szegedi tájból sok ezren mennek Sövényházára, hogy a hősi múltra emlékezve ünnepeljenek.

Terv az Árpád-ligetre

Korábban készült egy terv, az ÉVM Tudományos és Tervező Intézet készítette az Árpád-liget fejlesztéséről. Ez több évre szól. A részletes kivitelezési tervek hozzávetőlegesen 10—11 millió forint költséget mutatnak. A járási tanács vb a közelmúltban Sövényházán tartotta ülését. Határozat született; anyagilag is támogatja a járás ezt a nemes beruházást, de kérte, mivel nemcsak a szegedi járás ügye, a megye, esetleg az ország is adjon némi segítséget. Legszükségesebb egy szolgáltatóegység létrehozása, vendégszobákkal, szolgálati lakással, továbbá a közművesítés, hiszen évenként sokan megfordulnak itt az országból és külföldről. Tájjellegű múzeumról is tárgyaltak.

Alsó- és Felső-Szer

1945 után az Árpád-ünnepeket több alkalommal megtartották. Az első nagyobb rendezvényre 1948-ban országos jelleggel került sor. 1957-től pedig minden esztendő első szeptemberi vasárnapján ide zarándokol a nép. Több elgondolás lehet a jelenlegi helyzet egyszerűsítésére, rendezésére. Részben amit Péter László javasolt, a mostani Pusztaszert, ami hajdan Kecskemété volt, Új-Pusztaszernek nevezzék — de legalábbis az emlékművet és környékét — vagy szállítsák el az Árpád-ligetbe, a hajdani Alsó-Pusztaszer, Sövényháza területére. Ha már a javaslatoknál tartunk, javasolhatjuk Felső-Pusztaszernek, illetve Alsó-Pusztaszernek is az elnevezést. Ez nem a mi dolgunk.

Legutóbb, 1969 szeptember első vasárnapján *Péter* János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja, külügyminiszter, ünnepi beszédében a következőket mondta: „Ez az összejövetel, amellett, hogy ennek a vidéknek az ünnepe, községeké, városoké, családoké, annak következtében, hogy egy család az egész ország, ezért ez nagyobb jelentőségű ünnep, nemcsak sövényházi, nemcsak pusztaszeri, nemcsak szegedi járási, hanem az országnak is eseménye."

Történelmi adósságunk ez. Rendezzük becsülettel és minél hamarabb.

Sz. Lukács Imre

Fekete lakásavató

Tizenhét lakó bosszankodik egy új társasházban — mi ez? Megszokott dolog. Még az sem szokatlan, ha esetleg társasház híján boszszankodik. Az a tizenhét a Galamb utca 10. számú házban, akiknek nevében dr. Janóczki Lászlóné írt levelet, azért, mert a Szegedi Építő Ktsz az augusztusi beköltözés óta halogatja a szükséges javítási munkákat. Lefelejtették a pinceajtót, sőt a konyhából elspórolták a beépített —, illeve egyelőre láthatatlan — konyhabútort. Az árát nem akarják visszatéríteni, beszerelni csak akkor hajlandók, ha a lakók fizetnek, az OTP viszont addig nem fizeti ki a visszatartott tíz százalékot, amíg a ktsz nem pótolja a hiányosságokat. A reklamáló lakók pedig sorra megkapják a nem egészen udvarias megjegyzéseket — a levél tanúsága szerint. Mintha a ktsz tenne szívességet azoknak, akiknek pénzéből él. Nyilván tudják: kevés a fóka, sok az eszkimó. Csak azt nem, hogy néhány év alatt kiegyenlítettebbé válnak a viszonyok, s akkor még szükség lehet a makulátlan hírnévre.

Busz és grimbusz

Két levelet is kaptunk ezen a héten autóbuszügyben. A Patyolat Vállalat — amely nemrégiben költözött ki a Fonógyári útra — dolgozóinak nevében a szakszervezeti bizottság érvel amellett, hogy az épület elé autóbuszmegálló kerüljön. Ezt kérték a 10-es autóközlekedési vállalattól is, amely udvariasan közölte, hogy nem tehetí, mert a szomszédban — ötszáz méterrel távolabbra — a fémipari vállalattal folytat tárgyalásokat arról, hogy a tulajdonukban levő autóbuszt átveszik, s egyben odahelyezik át a megállót, amely eddig négyszáz méterre volt a Patyolattól. Azt is hozzátették, hogy a közeljövőben az új ipari útvonal növekvő igényeit is figyelembe veszik, s bővítik az ottani járatokat. Mindez, persze, nem vígasztalja a Patyolat dolgozóit: van igazság abban, hogy ha a városon belül lehet egymáshoz közeleső megállókat létesíteni, akkor kettő ezen a félkilométeren is elfér. Ezen a félkilométeren, ahol nincs gyalogjárda, csak veszély van, és télen a hó.

Busz nélkül maradtak a gumigyár szatymazról bejáró dolgozói is, pedig náluk meg-megáll ez a közkedvelt szegedi szállítóalkamatosság. Csakhogy időnként késik egy keveset, félórácskát. S ha már nagyon késik, akkor szégyenlősen elrobog, hátra se nézve. Így történt ez november 9-én és 10-én. Vasárnap késett, hétfőn a negyednégyes egyszerűen meg se állt. Most levélben kérdezik a szégyenlős busztól: miért? S azt is, hogy nem lehetne-e a „minibusz" helyett nagyobb kocsit küldeni, hiszen sokkal több újabban az utas?

Iskolások sötétben

Egy aggódó gedói anyától is kaptunk levelet, aki most vette észre Tarjántelep és környéke esti kontrasztját. Azt, hogy villany kellene a gedói iskola környékére is, mert későőszi, téli estéken bizony félve járnak haza a kisiskolások. Különösen az Északi körút környékén kelne el néhány lámpa. Együttérzünk a félős iskolásokkal: az iskolatelevízióért indított kampány idején talán nem hat ez korszerűtlennek.

Fenyő kerestetik!

A tél nem tél hó nélkül, a karácsony nem karácsony fenyő nélkül. Különösen ott kell nagyon a magasba nyúló, hegyes levelű fa, ahol nemcsak egy család, hanem egy egész város nézi. A *Klauzál téren* például, ahol már évek óta megrendezi a *Télapó*-ünnepséget a *KISZ Szeged városi bizottsága.*

Eddig szerencséjük volt az ünnepség felelőseinek: télről télre találtak olyan fenyőt, amely nemcsak elég magas és arányos termetű volt, de olyat is, amelytől hajlandó volt megválni a gazdája. *Ujszegedi* gazdája — mert amióta szokássá vált a Klauzál téri karácsony, azóta mindig a Tisza túlsó partján levő kertekből került ki az estéről estére megcsodált törzs.

Most azonban ugyancsak bajban vannak a Télapó-felelősök. Hiába járják a jól ismert utcákat, csak nem akar egy tucatnyi méteres fenyő sem az útjukba akadni. Ha pedig olykor mégis találnak egyet, attól meg a gazdája nem hajlandó megválni, semmi pénzért.

Fő a fejük tehát a rendezőknek, hiszen egyre közelebb a nagy karácsonyi ünnep, és még sehol, de sehol a tetők fölé nyúló zöld fa.

Ezért kérik hát illendően Szeged tisztelt fenyőtulajdonosait, mármint azokat, akiknek kertjét legalább egy 12—13 méteres példány díszíti, hogy jelentkezzenek az *Ifjúsági Házban*, s jelöljék meg — az illendő ár mellett — az elfűrészelés helyét. Egy egész várost tesznek boldoggá ezzel a kettős megjelöléssel...

A. L.

Köszönet a vérért

Dénes Ágnes szentesi olvasónk két évig betegeskedett, s ezalatt hatvan liter vért adtak neki ismeretlen jótevők. Úgy tudja, mintegy kétszáz ember véradására volt ehhez szükség. Ezért mond köszönetet — jelképesen — most a védőnőképző növendékeinek, akik évről évre ingyenesen adnak vért. Százhatvanan.

Konferencia a járműjavításról

Mintegy százötven hazai és külföldi — csehszlovák, lengyel, NDK-beli és szovjet — szakember részvételével háromnapos nemzetközi vasúti járműjavító konferencia kezdődött kedden Miskolcon, a Technika Házában. Megnyitó beszédet Harmati Sándor, a MÁV vezérigazgató helyettese mondott, majd a külföldi szakemberek számoltak be a hazájukban alkalmazott legkorszerűbb módszerekről, valamint a távlati fejlesztési elképzelésekről. Ezt követően a résztvevők két szekcióban folytatták a tanácskozást.

Több szolgáltató kisiparost

A KIOSZ Csongrád megyei választmánya ülést tartott tegnap Szegeden, a KIOSZ tanácstermében. Részt vett a tanácskozáson Gömöri Lajos, a KIOSZ országos elnökhelyettese is. A megyei vezetőség beszámolóját Vass Ferencné megyei titkár tartotta. A kisiparosokat érintő jogszabályokról és anyagbeszerzési gondjaikról beszélt.

Csongrád megyében és Szegeden jelenleg 4114 kisiparos tevékenykedik, szolgáltató és javító, valamint árutermelő szakmákban. Az 1965-ben nyilvántartott kisiparosok száma 1968-ra 490 fővel emelkedett, azonban még mindig nem tudják kielégíteni az igényeket. A kisiparosok számának növelése és a kontárság megszüntetése miatt a szakképzetteknek mellékfoglalkozásként iparengedélyt adnak. Különösen a szolgáltató tevékenységet végző kisiparosok számát kell emelni és a jelenleg iparengedéllyel rendelkezők munkájának minőségét javítani. Ezért rendszeres szakmai továbbképző tanfolyamokat szerveznek. Szükséges volna a jótállás, az éjszakai, valamint az ünnepnapi ügyelet bevezetése is.

A beszámoló után a választmányi tisztségéről lemondott Zemlényi István és Juhász László helyett egyhangú szavazással Piskóthy Lászlónét és Gyömsödi Jánost választották meg.

Szeged szobrai

Sellő

(102.) Makrisz Agamemnon másfélszeres életnagyságú, vörösrézből kalapált, szürrealista stílusú szobra a Borvendég Béla által tervezett Tisza-parti toronyházat díszíti. Az alkotás 1961-ben került a helyére.